

DUIN
jaargang 20, nr 1
maart 1997
ISSN - 0168-7948

REDAKTIE
HANS BORSJE
RUUD CUPERUS
MARTIN DE JONGE
BEN KRUIJSSEN
ARNOUD V/D MEULEN
LEX SCHELVIS
MARCEL TAAL

EINDREDAKTIE
HENK WIJKHUISEN

REDAKTIESECRETARIAAT
MELANIE VAN OVERVELDT

VORMGEVING
RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

LAY-OUT EN PRODUCTIE
F&N BOEKSERVICE, AMSTERDAM

DRIUK
MITTELMEIJER, AMSTERDAM

REDAKTIE-ADRES
DUIN, Postbus 11059
2301 EB Leiden
Tel. 071-5131800

BEZOEKADRES
Stationsweg 12, Leiden

LOSSE NUMMERS
f 8,50 + f 2,50 verzendkosten

ABONNEMENT
studerenden en 65+ f 27,50
particulieren f 35,-
instellingen f 60,-

DONATEURSCHAP
vanaf f 35,- per jaar

BETALINGEN
giro 3505200 ten name van
Stichting Duinbehoud
Postbus 11059, Leiden

© STICHTING DUINBEHOUD

Bij de voorkant:
Foto: De boommarter, een nieuw-
komer in de duinen (Dick Klees).

Tekening: De roodborsttapuit is
één van de eerste zomervogels in
het open duinterrein (Arnold
Gronert).

3 TWINTIG JAAR DUINBEHOUD

een terugblik
ERIK VAN DIJK

5 HET GROENE STRAND EN HET RIVIERTJE

Herstel en reconstructie
Freek Zwart

8 VOSSEN: WEREN, SCHIETEN OF TOLEREREN?

Voorbeeld: Het Zwanenwater
ROLF ROOS

12 DUINKRANT

14 DE ZEEREEP ROND 1600

Potvisstrandingen aan de kust
PIM JUNGERIUS

16 BOOMMARTERS, ONBEKEND MAAKT ONBEMIND

ARIE SWAAN & FRED KRUIDBOS

19 BLOEMRIJK, MAAR NIET VERBLOEMEND

Ben ter Haar, consulent
ARNOUD VAN DER MEULEN

22 EEN MENS IN DE ZANDWINNING

HENK WIJKHUISEN

23 UITGAVEN STICHTING DUINBEHOUD

24 DUINFOTO

Rectificatie

In DUIN 96:4 is op pagina 9 de foto van Joost Verbeek met twee meer-
vleermuizen verkeerd geplaatst. De kopjes dienen omlaag te hangen,
dus moet u het tijdschrift 90° met de klok mee draaien.

*In dit nummer is een folder bijgevoegd van het pro-
ject "Friends of the Coast". Voorts treft u een
raamposter aan tegen de uitbreiding van Schiphol.*

Wilt u donateur worden van Stichting Duinbehoud, een
abonnement op het tijdschrift of adverteren in DUIN en
zo'n 5000 lezers bereiken? Bel dan tijdens kantooruren
naar 071-5131800.

Uitgaven Stichting Duinbehoud

KALENDERPOSTER

Kalender 1997 met tekening door Eveline Lely.
prijs incl. porto fl. 12,50
prijs bij zelf halen fl. 5,00

THEMANUMMERS DUIN

1991-2 Zeeland
1992-2 Duinen voor de wind,
populaire samenvatting
toekomstvisie Ned. Duingebied
1992-4 Duindieren
1993-4 Amsterdamse Waterleidingduinen
1994-3 Terschelling
1995-1 Natuurontwikkeling Noord-Holland
1996-1 Natuurontwikkeling in Zuid-Holland
Losse nummers fl. 8,50 + fl. 2,50 porto

LESPAKKET

Voor leerlingen van groep 7 en 8 van het basisonderwijs. Ook te gebruiken in de onderbouw van het voortgezet onderwijs.
Door middel van diverse werkvormen komen de leefwijze van 5 duindieren, natuurbeleving, ontstaan en eigenschappen van de duinen, en de integratie van verschillende belangen (recreatie, waterwinning, wonen en werken, jacht) aan de orde. Het lesmateriaal is losbladig.
Een bij het lespakket behorende diaserie is apart te bestellen.
Lespakket fl. 10,00
Diaserie fl. 32,00
Poster fl. 10,00
Alles samen fl. 37,50

VIDEO DUINBEHOUD (VHS)

In deze video zijn zowel de natuurwaarden van de duinen als de invloed van de mens in prachtige beelden vastgelegd door de natuurfilmmakers Jan v.d. Ende en Monique v.d. Broek. U maakt kennis met de lepelaar en de zeldzame boomkikker, terwijl ook de Schiere monniken en de recreant van zich laten horen. De speelduur is 28 minuten.

koop prijs incl. porto: fl. 32,50
koop prijs bij zelf afhalen: fl. 25,00
huur incl. porto: fl. 12,50
huur en zelf afhalen + terugbrengen: fl. 5,00

DUINBEHOUD PARAPLU

Paraplu met houten handvat en groen/witte banen. In de witte vlakken het Duinbehoud-logo.
prijs: fl. 7,50

POSTER

Aquarel van duinlandschap waarin mens en natuur in de duinen te zien zijn. 120 x 80 cm.
prijs (incl. infoblad): fl. 10,00
extra exemplaren: fl. 2,50

DUINEN LEVEND LANDSCHAP

In dit toegankelijke boekje maakt u kennis met natuur en landschap van de Nederlandse duinen. Het gaat in op het ontstaan ervan, terwijl er ook een open oog is voor de vaak sluipende bedreigingen. Bevat een overzicht van alle duingebieden in Nederland en adressen van verschillende bezoekerscentra.
Aanbevolen voor scholieren/studenten die een werkstuk of scriptie over de duinen maken.
1992, 96 blz. fl. 15,00 (fl. 12,50)

LF 1 NOORDZEE-ROUTE

Fietsen tussen den Helder en de Frans-Belgische grens
(herziene uitgave)
De Noordzee-route, LF1, is één van de fraaiste landelijke fietsroutes. De Noordzeeroute liep oorspronkelijk tussen Den Helder en de Frans-Belgische grens maar is nu in Frankrijk doorgetrokken naar Boulogne-sur-Mer.
In deze herziene en uitgebreide gids wordt u geïnformeerd over de bijzonderheden die u langs deze afwisselende route aantreft. Ook wordt er ingegaan op het ontstaan en de tegenwoordige ontwikkelingen van de landschappen die u passeert.
1995, 80 blz. fl. 13,50

BELEEF HET DUIN

(herziene uitgave)
IVN afdeling Leiden
Stichting Duinbehoud
Op vele vragen over natuurverschijnselen wordt in dit boek een antwoord gegeven. Door de heldere schrijfstijl en de mooie pentekeningen is dit boek een onmisbare uitgave voor duinliefhebbers.
1992, 223 blz. fl. 32,50 (fl. 27,50)

ECOLOGISCH TUINIEREN IN HET ZEEDORPENLANDSCHAP

Boek met een vijftal interviews en een uitgebreid praktijkgedeelte waarin wordt ingegaan op de grondbeginselen van het ecologisch telen. Uit het boekje blijkt dat het mogelijk is om op de arme grond van de bestaande duinnakketjes toch op een milieuvriendelijke wijze te tuinieren.
1989, 64 blz. fl. 5,00

DUINEN VOOR DE WIND

Toekomstvisie op het gebruik en het beheer van de Nederlandse duinen.
Rapport dat in het kader van het Natuurbeleidplan beschrijft hoe het duin-ecosysteem in de komende jaren gewaarborgd en verbeterd kan worden. Besteedt veel aandacht aan mogelijkheden voor natuurontwikkeling, zoals natuurlijke ontwikkeling van binnenduintrand en zeereep, sluftvorming, herintroductie van

natuurlijke grazers en verstuiving.
Een must voor ieder die het natuurbeleid op de voet volgt.
1992, 134 blz. fl. 7,50

LANDSCHAPS-ECOLOGIE VAN DE NEDERLANDSE KUST

dr. H. Doing
Deze publicatie is een samenvatting van de resultaten van een omvangrijk ecologisch onderzoek. Het boek met verklarende en toelichtende teksten vormt tezamen met de vijf bijbehorende kaarten een goede basis voor planning en beheer in dit uitgestrekte natuurgebied.
1988, 200 blz. fl. 22,50

RAPPORTEN EN VERSLAGEN

Stichting Duinbehoud publiceert regelmatig rapporten waarin verslag wordt gedaan van eigen onderzoek of aanwezige knelpunten in de duinen.
Actuele, nog verkrijgbare rapporten:
Zee, Zand en Zorgen: Knelpuntennota Nederlandse Duinen. 1991, 57 blz. fl. 10,00
Verontreiniging van bodem en grondwater in de Nederlandse Duinen, een eerste verkenning. 1992, 19 blz. fl. 5,00
Dynamisch Kustbeheer. 1993, 53 blz. fl. 10,00
Evaluatie Natuurbeschermingswet Nederlandse duinen. 1994, 17 blz. fl. 5,00
Lokale verontreinigingsbronnen in de Nederlandse Duinen: "Zwerfval in het stuifduin" 1995, 40 blz. fl. 5,00
Atmosferische depositie in de Duinen: "Van de regen...." 1995, 24 blz. fl. 5,00
Dagvlinders Terschelling 1994, 80 blz. fl. 27,95 (fl. 21,00)
Dynamiek in de kustzone, een advies voor het herstel van dynamische processen in de kustzone van de Schoorlse Duinen 1995, 51 blz. fl. 10,00
Verslag van de manifestatie tegen de kustlocatie tussen Scheveningen en Hoek van Holland 1996, 32 blz. fl. 10,00
Een toekomstvisie op de waterwinning in Noord-Holland 1996, 50 blz. fl. 10,00
Verslag van de Workshops Meststoffen en Bestrijdingsmiddelen in de Bollenstreek 1996, 30 blz. fl. 10,00

„Duurzame Energie” schoon genoeg

- **Investeer in de toekomst met duurzame energie.**
- **Volg de ontwikkelingen op de voet.**
- **Met al het nieuws over zon, wind, biomassa.**

Ik neem voor 75 gulden duurzame energie een jaarabonnement op

Naam: _____
Adres: _____

Stichting Tijdschrift Duurzame Energie
G. Le Belle
Voorweg 9 - 1871 CK Schoorl

Zonder „Duurzame Energie” valt er niet meer te leven

Op 2 februari 1598 strandde een potvis op het strand tussen Katwijk en Scheveningen, bij Berckhey. Op deze gewassen pentekening van Hendrick Goltzius is goed te zien dat de zeereep nog geen strakke, saaie zanddijk met helm is. Oude gravures, tekeningen en schilderijen geven een goed beeld van de staat der duinen in vroeger dagen. Hierdoor zijn we in staat om bij natuurherstel/natuurontwikkeling een beeld te vormen hoe de duinen er van nature uitzagen.

